

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъ есе де дое орі пе септемъль: Мерквреа ши Съмбета. — Преземтраціиъса се фаче дн Сивіѣ ла еспедитъра фоіей; пе афа-ръ ла Ч. Р. поще, кз вані гата, прин екрисорі франкате, адресате кътре еспедитъръ.

№ 64.

АНДЛЪ I.

Прегіѣлѣ преземтраціиъней пентръ Сивіѣ есте пе анѣ 7. фл. м. к.; еар пе о жмътате де анѣ 3. фл. 30. кр. — Пентръ челелалте іъррї азе Трансилванїи ши пентръ провинціеле дн Монархіѣ пе знѣ анѣ 8. фл. еар пе о жмътате де анѣ 4. фл. — Інсерателе се плътеѣѣ кз 4, кр. шірѣлѣ кз слове шїѣ.

Сивіѣ 15. Августѣ 1853.

Венеше телеграфиче.

Стокхолмѣ 18 Авг. к. п. Дн Готенбургѣ а преръпѣ холера. Ахенѣ 20 Авг. D. Дъчеса де Брабантѣ а кълъторитѣ маї де парте дъпъ о примїре фърте стрѣлжчїтѣ. Дн тоѣ пърдїле ресъпъ чеа маї вїѣ вкърїѣ пентръ логодїреа Маїестѣїї Селе а Императърїѣ. — Дналта логодникѣ есте пъскътѣ дн 24 Дечембре 1837.

Бóла стрѣгърилорѣ.

Нѣ есте ніче о дндоїалѣ, кзткъ знѣ нъмерѣ днсемпъторїѣ а локзиторїлорѣ пострї ромънї дн ачестѣ патрїѣ се копрїнде-вїне, сѣѣ реѣ-кз плънтареа вїцелорѣ де вїе, ши кз продъктълѣ чѣлѣ скóте дн ачеле, ши плътеше дареа дмперѣтѣскъ, се дмбракъ пе сїне ши фамїліашї ши, дѣкъ есте нъмаї чева дешептѣ ши прїчепъторїѣ де о економїѣ днцелѣптѣ, ши маї спореше дн анѣ дн анѣ ши нъ-мерѣлѣ вїгелорѣ. Амѣ зїсѣ, кз се копрїнде вїне сѣѣ реѣ; нѣ кз доарѣ пръсїреа ши кзлївареа вїцелорѣ арѣ фї знѣ ратѣ де економїѣ, каре нѣ респлетеше днсзтїтѣ остепелеле церѣнълї мънчїторїѣ, чї пентръ кз вїерїї пострї дн Трансилванїа-маї песте тотѣ- нѣ се шїѣ фодосї де о кълътърѣ маї днцелѣптѣ а вїелорѣ, кзт се фаче ачѣ-ста дн алте цере кзлївате, дн каре апої арѣ потѣ траѣе де треї ши де патрѣ орі маї маре фолосѣ де кзт трагѣ еї астъзї дн а морѣ векїѣ сїмплїтате. Къчї ка сѣ тъчетѣ деспре алтеле, че н'арѣ къ-шїга ромънълѣ пострѣ вїерѣ, маї алесѣ къндѣ се днтжмплъ къте знѣ кзлесѣ, ка чѣлѣ дн 1834, 1841, 1846, къндѣ елѣ, днгрїцїндъсе де тїмпърїѣ, ка сьшї кълдїаскъ о пїфнїцъ вьпъ, ка сьшї кзт-перѣ ла тїмпълѣ сѣѣ неше вьдїї требзїнциóсе, н'арѣ фї сїлїтѣ сьшї вїндѣ тотѣ мъстълѣ маї пе нїмїхѣ, чї ш'арѣ пъне тькарѣ дозе-треї вьдїї дн пїфнїца сеа ши цїпъндълѣ дої, треї анї, арѣ лъа пе о вадрѣ, кътѣ а лъатѣ ла кзлесѣ пе чїпчї. Ної кзпóщемѣ ромънї церѣнї ла Кътѣ пентръ пїлдѣ, карїї дн анълѣ трекутѣ, къндѣ нѣ потемъ зїче, кз а фостѣ о реколѣтѣ де фрзпте, аѣ фъкзтѣ 10-15 вьдїї, де вїндѣ ши неавжндѣ vase дн че сьлѣ пъпъ, аѣ фостѣ сїлїцї алѣ да маї пе нї-мїкѣ; дар' дндешертѣ кънцї тѣ ромънълї де ачесте, къчї елѣ те рїде ши ретъле пе лжпгъ векїа датїпъ, кзт а апъкатѣ дела тошї ши стрътошї. Аїчї требзе сьї претерцїї кз есемплъ вьпѣ, локзїндѣ дн мїзлокълѣ лѣї; къчї елѣ есте оїе вьндѣ, сьрїндѣ зна дн апъ, сарѣ тоѣ дъпъ еа. Че н'арѣ къшїга ромънълѣ вїерѣ, къндѣ, маї алесѣ пе ла Бовълпа, Целпа, Богачїѣ знде се фаче вїнълѣ чѣлѣ вьпѣ, деспре каре зїче Бенкó дн асеа „Трансилванїѣ“ „aurata ergo po-bis vina“, кз прїлежълѣ кзлесълї елѣ арѣ алеѣе вонеле челе маї кóпте ши мъстълѣ продъсѣ дн ачеле л'арѣ ашеза дн vase деосевїте, пе каре пъстръндълѣ къдїва анї, л'арѣ потѣ вїнде дн вьтелїе сепарате, дрептѣ вїндѣ де десертѣ, кзт се нътеше дн лътеа чеа кзл-тїватѣ! Ачї днсьшї вїне амїпте історїа огарълї, каре фїїндѣ церълѣ іернїї фърте аспрѣ ши елѣ реѣ де фрїгѣ, се дндеса дъпъ кзпторїѣ кз тотѣ търїа, де знде'лѣ маї алънга сервїторѣа кз сьзрѣтърѣа де летпнѣ, дн кътѣ длѣ вьтърѣа. „Лась“ зїче дар' огарълѣ днтр'зна де зїче, сгжрчїтѣ дъпъ кзпторїѣ, „кз о сь вїпъ вѣра ши о сьшї факѣ еѣ о късълѣ мїкѣ, дъпъ кзт сьпѣтѣ ши еѣ“. Венїндѣ днсь вѣра, ши дъндѣ кълдъреле челе пъдъшїторїе, огарълѣ се днтїнсъ ла зтърѣ ши зїтп-дъсе песте сїне кътѣ есте акът де лъпгѣ, зїче: „наїва о сь лъ-кре атъта“.

Днсь нѣ ера скопълѣ пострѣ де астъдатѣ а днвъца пе ромънѣ кзт сьшї кзлїтїе вїїа, ніче че сь факъ кз мъстълѣ къшїгатѣ, пе каре ла тїмпълѣ де невоїѣ жлѣ шїе елѣ бьга ши дн гропї, че ле сапъ дн пътжпгѣ, дн кътѣ нѣ есѣ ніче знѣ лъкрѣ де домне ажътѣ, сѣѣ дн вьтїне, дн каре пегъдеторїї цїпърѣ матерїалеле морѣ, дн кътѣ дъпъ

че днчепе а ферве, нѣ се алеѣе нїмїкѣ; чї а кїъта лъареа лѣї а-мїпте асзпра болѣї стрѣгърилорѣ, каре де къдїва анї днкóче а дн-чепътѣ а пъшї тотѣ кз маї маре търїѣ ши а се естїнде тотѣ маї тарѣ. Бóла ачѣста а днчепътѣ пълъ акът а се днкзїва пе ла малърїе де вїе дн цереле челе кълдър'се, знде се фаче вїнълѣ чѣлѣ дълче де Чїпрѣ, Італїа, ши Францїа, каре пе ла пої се адъче ши се вїнде нъмаї дн вьтелїе.

Гъбернїѣлѣ пострѣ лъъндѣ дн дрептѣ вьгаре де сѣшъ пъзъвїреа ши стрїкъцїѣнеа че пóте зрѣа дн естїндеа ачестеї болѣ де стрѣ-гърї асзпра локзиторїлорѣ сѣї, че се копрїндѣ кз пръсїреа вїцелорѣ де вїе, а датѣ де тїмпърїѣ поръпчї, ка сь і се факъ дн тїмпѣ дн тїмпѣ репортърї деспре пъшїреа че фаче ачѣеа болѣ, ши деспре ме-схреле каре с'арѣ потѣ днтревзї ка вьпѣ ресълтатѣ дн контра еї. Днѣ репортѣ де ачесте фаче ши фамѣсълѣ ботанїкѣ (кзпоскъторїѣ де флорїе ши іеръзрїле пътжпгѣлї) Мъдїѣ Tomacini, podesta дела Трїестѣ, каре тръмїцїндѣ ла знълѣ дн прїетїнїї сѣї неше стрѣгърї копрїншї де ачѣеа болѣ, нѣ лїпсеше аї алътърѣа ши зрѣтърїеле шїрї преа кзтпънїторїе пентръ вїерїї: Трїестѣ дн Августѣ 1853. „Есте о грóзъ адевератѣ а прївї ла ачѣстѣ стрїкъцїѣне. Фоїле-фърѣ о-севїре-с'аѣ стрїкатѣ маї тоѣе ши нѣ ворѣ да ніче знѣ венїтѣ; ла вї-еле че се афлъ плънтате кз вїце дн шїрърї, авїа се ва кзлеѣе пе а треїа сѣѣ а патра парте кътѣ алѣ датѣ. Тóте мїзлóчеле, къте се днчкеркарѣ пълъ акът дн контра лъдїреї ачестъї реѣ, прекът лешїа, флореа де пъчїóсѣ, фоїї де сьфлатѣ, стропїреа кз апъ де варѣ кз апъ сьратѣ сѣѣ кз апъ де маре ш. а. д. с'аѣ арътатѣ а нѣ фолосї нїмїкѣ ши алтеле анѣ се потѣ днтревзїпца де локѣ; тотѣ ашїа фърѣ де фолосѣ а фостѣ ши тьїереа зьерїлорѣ деасзпра стрѣгърї-лорѣ, тькарѣ кз ла днчепътѣ дела ачѣста се ащепта мълѣ, дн мїзлокълѣ ачестеї комплїте стрїкъцїѣнї авемѣ сь пе днсемпътѣ дозе лъкрърї, каре дн прївїпце. фїсїологїче доарѣ ворѣ потѣ да къндва date, дн каре сь се пóтѣ кзпóще маї вїне фїпца болѣї. Знълѣ есте, кз акът де треї анї днкóче вїца се сїлеше а да кз мълѣ маї нъмерóсе флорї. Дн прїтъвѣра анълѣ 1851 се везърѣ флорїе дн о мълцїте ши фрзтсеѣтѣ неовїчпзїтѣ. Тóтѣ лътеа пъ-дъждзїа, кз ва фї знѣ анѣ де вїндѣ вїпекъзъпнатѣ, днсь партеа чеа маї маре а флорїлорѣ къзъ, фърѣ а адъче вр'знѣ родѣ. Стрѣгърїї ретасерѣ сечї ши парї; кзлесълѣ авїа реешї де мїзлокѣ. Дн прї-тъвѣра анълї 1852 флорѣа а фостѣ ши маї богатѣ; церѣнїї днче-пърѣ а се днгрїцї, кз нѣ ворѣ авеа vase де ажънсѣ пентръ днкъ-перѣа вїнълї; къндѣ еакъ деодатѣ днчепърѣ а къдѣ флорїе ка ши дн анълѣ трекутѣ; óменїї пъсерѣ вїпа, кз дн времеа днфлорїреї арѣ фї зтвлатѣ пегъре ши плої кз сóре. Днсь дндатѣ дъпъ сфжр-шїтълѣ днфлорїреї се арътѣ фатала мъчезѣлѣ; бóла се десъшїзърѣ пропъшїндѣ дн кърсълѣ вереї, ши се апъкъ (ворбешѣ деспре цїпъ-тълѣ Трїестълї) маї кз деа днпсълѣ де стрѣгърїї чеї де патърѣ а-крїѣ прекът де малварїа, ерїа кз бóне рошїетїче, дн време че чеї кз тотълѣ рошїї ретасерѣ неатїншї. О а треїа парте дн кз-лесѣ се пердъ ши дн анълѣ ачѣста“.

„Дн анълѣ 1853 пе ла лъпа лѣї Априле флореа ера ши маї бо-гатѣ декътѣ дн 1852 ши 1851; дн прїчїна тїмпълїї рече ши пю-їосѣ, че домнї де кз прїтъвѣрѣ, днфлорїреа се днтързїе кз 10-12 зїле. Дн време че перїодълѣ днфлорїреї ачї каде дела 1. сѣѣ 2. Ізнїѣ, пълъ ла 12 сѣѣ 15 але зчелеїа, дн анълѣ ачѣста днчепъ ла 15. Ізнїѣ ши цїпъ пълъ ла капетълѣ лѣї. Дндатѣ дъпъ епока ачѣ-ста днчепъ а се аръта бóла кз о търїѣ несъсѣ, фърѣ а се фї по-тътѣ прїчепе дн време врео спърїѣ деспре еа; дн ретїмаѣ де 8.

